

De Twee Kwartieren

Genealogisch tijdschrift voor
Kempen- en Peelland

In de familie van Coen Moulijn treffen we predikanten
BEIYAWA, (BERgeijk, Eindhoven, VAkenswaard en WAalre) III
Paleografie, het lezen van Duitse documenten

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Jaargang 27 | Nr. 3 | verschijnt 1 x per kwartaal | september 2019

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
Afdeling KEMPEN- en PEELLAND

Inhoudsopgave

- 2 Inhoudsopgave
- 3 Van de redactie
- 3 NGV-Symposium Dochters van Eva
- 4 Bestuursvergaderingen
- 4 Cursussen en workshops
- 5 Stamboomsprekuren
- 7 Excursie naar Teutenkamer
- 7 Geplande bijeenkomsten
- 9 Genealogische ontmoetingsdag Limburg (Be)
- 10 Paleografie: het lezen van Duitse documenten 1
- 16 In de familie van Coen Moulijn treffen we predikanten
- 20 BEIVAWA, (BERgeijk, EIndhoven, VALkenswaard en WAAlre) III
- 34 Twee koninginnen
- 38 Bibliotheek: aanwinsten boeken
- 39 Transcriptie oud schrift
- 40 Mutaties ledenlijst
- 40 Colofon

Niet ondertekende stukken worden gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de redactie.

Kopij voor het volgende nummer inzenden voor **1 november 2019**

Tevens bestaat de mogelijkheid om uw advertentie te plaatsen.

Voor informatie neemt u contact op met de redactie.

Redactieadres:

e-mailadres: redactiedtk@kpl.ngv.nl

postadres: Langakker 29 5283 TE BOXTEL

ISSN: 2589-6210

VAN DE REDACTIE

MyHeritage organiseert dit jaar voor de tweede keer een internationale conferentie, die wordt gehouden van 6 tot 8 september in Amsterdam. Volgens de website zullen "MyHeritage-medewerkers en internationaal vermaarde deskundigen en sprekers op het gebied van genealogie en DNA samenkomen met de gebruikers van MyHeritage". De kosten voor deelname bedragen € 150. De NGV heeft 50 vrijkaarten bedongen.

MyHeritage is een online platform met producten en diensten op het gebied van genealogie, dat in 2003 is opgericht in Israël door Gilad Japhet, die nog steeds CEO (de hoogste baas) is en in Amsterdam de keynote zal verzorgen. De belangrijkste diensten zijn de Family Tree Builder en MyHeritage DNA. Dit jaar was MyHeritage de hoofdsponsor van het Eurovisie Songfestival. De cijfers zijn duizelingwekkend: 9,9 miljard historische gegevens, 80 miljoen geregistreerde gebruikers en 35 miljoen stambomen.

Er is niets mis met bedrijven die (tegen betaling) grote stamboombestanden op internet ter beschikking stellen. Zolang de gebruiker zich maar realiseert dat wat dit soort platforms niet bieden is een kwaliteitscheck van die bestanden. Iedereen kan dus naar hartenlust alles publiceren, ook onzin. De genealoog kan deze bestanden gebruiken als hulpmiddel bij zijn of haar eigen onderzoek. Maar dient de gegevens wel zélf te controleren.

NGV-SYMPOSIUM DOCHTERS VAN EVA

Het symposium Dochters van Eva duurt een dag en vindt plaats op donderdag 19 september 2019 in het theater Agnietenhof in Tiel.

Meld je snel aan, op dit moment (22-08-2019) zijn er nog 20 plaatsen beschikbaar.

Aanmelding: www.DNAinTiel.nl

BESTUURSVERGADERINGEN

Het Bestuur vergadert op de woensdagen 4 september, 30 oktober en 18 december 2019. Hebt u onderwerpen waarvan u wilt dat het Bestuur die bespreekt, stuur die dan naar voorzitter@kpl.ngv.nl.

CURSUSSEN EN WORKSHOPS

De komende tijd organiseert het Bestuur een aantal genealogische cursussen. Aanmeldingen voor en informatie daarover mailen naar cursussen@kpl.ngv.nl. Het maximum aantal deelnemers is 10, de cursus gaat door bij minimaal 7 deelnemers.

Het cursusbedrag staat tussen haakjes en is gebaseerd op het kostendekkend zijn van een cursus. Niet-leden betalen een toeslag van €5 per dagdeel. Betalingen voor de cursussen na aanmelding en onder vermelding van de toegestuurde cursuscode via IBAN **NL89 INGB 0005 4957 96** ten name van NGV afd. Kempen- en Peelland.

In het najaar wordt weer een cursus **GensDataPro** (€30; niet-leden €50) georganiseerd.

De data zijn de woensdagen 9, 16, 23 en 30 oktober 2019.

De cursus is 's avonds van 19.30-22.00 uur in 't Trefpunt.

De inhoud van de cursus staat op de [website](#).

ALDFAER

In het najaar van 2019 is er ook een beginnerscursus **Aldfaer I** (€25; niet-leden €40; drie woensdagmiddagen 18 en 25 november en 2 december 2019) in 't Trefpunt.

Tijd: 14.00-17.00 uur.

Begin 2020 wordt een vervolgcursus **Aldfaer II** gepland.

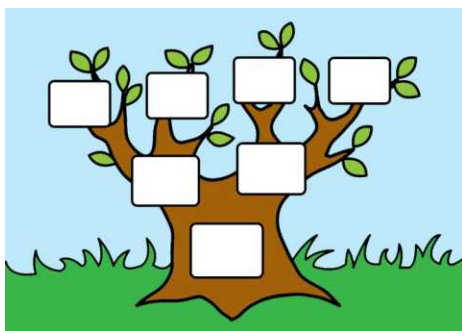
Cursussen 2020

Begin 2020 is een cursus **Genealogie voor Beginners** (€30; niet-leden €45) te volgen van 19.30-22.00 uur op enkele maandagavonden.

Deelnemers aan de cursus Paleografie I hebben gevraagd om een vervolgcursus **Paleografie II** (€45; niet-leden €70). Het Bestuur is voornemens deze in de eerste helft van 2020 te organiseren.

Deze cursus Oud Schrift vindt plaats op zes maandagmiddagen in 't Trefpunt.

Laat als u belangstelling hebt voor een cursus **Paleografie voor Beginners of Familiegeschiedenis** (Genealogie voor Gevorderden) ons dit weten. Dan kijken we of er nog iets georganiseerd kan worden.

Workshops

WieWasWie

Iedereen heeft een geschiedenis

genealogische informatie met behulp van WieWasWie, de website waarbij zeer veel archieven zijn aangesloten.

Veel mogelijkheden van deze site komen daarbij aan bod. Via hetzelfde mailadres cursussen@kpl.ngv.nl kunt u zich voor 15 september hiervoor opgeven.

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor de workshop op maandagavond 30 september.

Het onderwerp is het opzoeken van

STAMBOOMSPREKUREN

Al geruime tijd zijn bestuursleden en ondersteuners te vinden in enkele bibliotheken in onze afdelingsregio bij een stamboomspreekuur, een stamboomcafé of een genealogische inloop.

Zij helpen mensen met (eenvoudige) vragen over onderzoek naar hun voorouders. Vaak geven zij een voorzet om ze verder zelf te laten zoeken. Uiteraard proberen ze ook de bezoekers enthousiast te maken om lid te worden van de NGV-afdeling Kempen- en Peelland.

VOOR LEDEN EN NIET-LEDEN !

Wat sommigen zich niet realiseren is dat deze bijeenkomsten uiteraard ook

toegankelijk zijn voor onze leden. Dan is er tijd om rustig eens te kijken waar iemand vastloopt en om hopelijk oplossingen te bieden waar hij wat aan heeft.

de Bibliotheek

Op de volgende zaterdagen zijn er van 11.00 – 13/14.00 uur Stamboomcafés:

- 07 september** Bibliotheek Veldhoven (tot 13 uur),
Meiveld 2, 5501 KAVELDHOVEN
- 14 september** Bibliotheek Eindhoven (tot 14 uur),
Emmasingel 22, 5611 AZ EINDHOVEN
- 28 september** Bibliotheek Geldrop (tot 14 uur),
Heuvel 94, 5664 HN GELDROP
- 12 oktober** Bibliotheek Best (tot 13 uur),
Raadhuisplein 30-32, 5683 EA BEST
- 12 oktober** Heemhuis, (tot 14 uur),
Papenvoort 15A 5671 CP NUENEN (i.s.m. HKK Drijehornick)
- 09 november** Bibliotheek Veldhoven (tot 13 uur),
Meiveld 2, 5501 KAVELDHOVEN
- 16 november** Bibliotheek Geldrop (tot 14 uur),
Heuvel 94, 5664 HN GELDROP
- 30 november** Bibliotheek Best (tot 13 uur),
Raadhuisplein 30-32, 5683 EA BEST

Vrijwilligers gezocht

Misschien wilt u meedoen met de groep ondersteuners in Bibliotheken om beginnende genealogen te helpen en wegwijs te maken hoe te beginnen. Of wellicht wilt u de commissie Evenementen ondersteunen door mee te helpen sprekers te zoeken voor lezingen of excursies te organiseren.

Mogelijk vindt u zelfs een bestuurslidmaatschap aantrekkelijk. Het Bestuur organiseert allerlei activiteiten voor de KPL-leden, waarbij de bestuursleden in duo's werken om elkaars taken kunnen overnemen in een collegiale setting.

Meld u dan aan via secretaris@kpl.ngv.nl waarna een bestuurslid contact met u opneemt om een en ander door te spreken.

EXCURSIE NAAR DE TEUTENKAMER

Er zijn nog mogelijkheden om deel te nemen aan de excursie naar de Teutenkamer in Hamont (B), zo'n 30 km van Eindhoven.

De datum:

Zaterdag 21 september 2019 van 11 – 15 uur.

Het programma:

Bezoek Teutenkamer met rondleiding, lunch en stadswandeling onder leiding van gids.

De afdeling betaalt de rondleiding en wandeling. Reizen en lunchkosten zijn voor eigen rekening. Maximum aantal deelnemers: 25. Aanmelden voor 10 september via secretaris@kpl.ngv.nl.

Teutenbeeld in Mettingen (Anne Daubenspeck 1988)

Foto J-H Janßen - eigen werk, CCBY-SA 3.0

GEPLANDE BIJENKOMSTEN

De afdelingsbijeenkomsten vinden plaats in Gemeenschapshuis 't Trefpunt, Belgiëplein 20, 5628 XJ Eindhoven.

Tenzij anders aangegeven is de zaal open vanaf 19.30 uur. Het programma begint om 20.00 uur.

Tijdens de bijeenkomsten is er informatie beschikbaar over GensDataPro, er is gelegenheid om boeken te lenen uit de afdelingsbibliotheek en ook de afdeling Communicatie is aanwezig.

Dinsdag 10 september 2019

Lezing: Kamp Vught

Spreker: De heer Piet Puijssers

Kamp Vught was tijdens de Tweede Wereldoorlog het enige SS-concentratiekamp buiten nazi-Duitsland. Het kamp viel dan ook rechtstreeks onder commando van het SS-hoofdkantoor in Berlijn.

In 1942 werd begonnen met de bouw van Konzentrationslager Herzogenbusch, zoals Kamp Vught officieel heette. Toen de eerste uitgehongerde en afgebeulde

gevangenen in januari 1943 uit Amersfoort aankwamen, was het kamp nog niet af. Dat mochten de gevangenen zelf afbouwen. De miserabele omstandigheden kostten in de eerste maanden al enige honderden mensen het leven. Kamp Vught was naast gevangenkamp ook een werkkamp en voor de joden een doorvoerkamp.

In totaal werden ongeveer 32.000 mensen tussen januari 1943 en september 1944 korte of langere tijd opgesloten in het kamp. Van hen vonden 750 kinderen, vrouwen en mannen in het kamp de dood door honger, ziekte en mishandelingen. 329 gevangenen werden geëxecuteerd op de fusilladeplaats even buiten het kamp. Voor ca. 12.000 Joodse gevangenen was Vught een doorvoerkamp naar de vernietigingskampen.

Op deze historisch beladen plek, in de bossen bij Vught, wordt de herinnering levend gehouden aan de geschiedenis van het kamp en de slachtoffers.

In woord en beeld neemt de spreker ons mee in het leven van de kampgevangenen. Ook komen de kindertransporten van 6 en 7 juni 1943 ter sprake. Na de pauze wordt de lezing toegespitst op de Philips werkplaatsen en de 'bedrijfskundige' organisatie hiervan in het kamp.

De spreker Piet Pruijssers uit Sprang-Capelle is als vrijwilliger-rondleider verbonden aan het Nationaal Monument Kamp Vught.

Dinsdag 15 oktober 2019

Lezing: Juridische termen in oude geschriften

Spreker: De heer Simon van Wetten

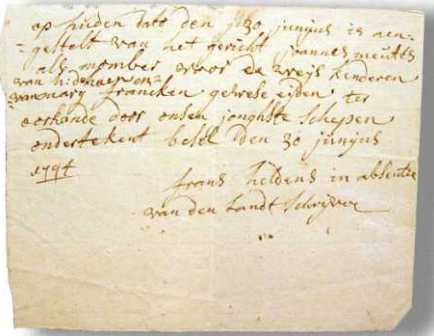
Oud schrift lezen is op zich al geen sinecure, maar als dan eindelijk duidelijk is dat er *vast ende stedich houden* staat, of *man ende momboir*, of *in sijnne volle bedde*, dan blijft nog steeds de vraag: "Wat wordt daar precies mee bedoeld?"

Tijdens deze lezing zullen zoveel mogelijk termen en begrippen en hun achtergrond kort en krachtig de revue passeren en worden toegelicht en uitgelegd. Het betreft hier overigens een echte lezing, want de stukken waarin zo'n rare juridische omschrijving voorkomt, worden aan u uitgereikt en u wordt daarbij uitgenodigd om mée te lezen! Een mini-cursus "Oud Schrift" is dus als het ware ingebouwd.

De *condivident* ("mededeler") van dit alles is drs. S. van Wetten zijn. Hij geeft al jarenlang cursussen oud schrift, en is gespecialiseerd in het maken van

transcripties van stukken uit het oudrechte(r)lijk archief.

Op het einde van deze avond moet voor u een mededeling als *uujt cracht van 't recht van naederschap vernaerdert als naerder van bloede de vercoperen bestaen dan de copen, ende dat met blinckende ende klinckende penningen geen enkel probleem meer zijn!*

Mocht u in uw eigen genealogisch of historisch onderzoek al tegen één of meerdere termen en begrippen zijn aangelopen die u niet kunt plaatsen, geef die woorden of zinnen dan s.v.p. voor 1 oktober door aan het secretariaat, dit stuurt dan de gebundelde vragen naar de heer Van Wetten.

Dinsdag 12 november 2019

Afdelings Leden Vergadering & Sporen (zaal open 19.00 uur)

In deze vergadering wordt onder andere de begroting van 2020 behandeld. Na een korte pauze volgt óf een lezing óf vertellen enkele leden over hun ontdekkingen (Sporen) c.q. over hoe zij genealogie bedrijven (Hoe doede gij dâ?). Wilt u aan een van beide meedoen, neem dan contact op met de [secretaris](#).

Meer informatie in de volgende Nieuwsbrief en op de [KPL-site](#).

GENEALOGISCHE ONTMOETINGSDAG LIMBURG (BELGIE)

Op zondag 13 oktober 2019 van 11.00 tot 17.00 vindt de 16e Genealogische Ontmoetingsdag plaats in het Gallo-Romeins museum, Kielenstraat 15 te Tongeren, georganiseerd door de afdeling Limburg van de vereniging Familiekunde Vlaanderen. Tevens uitreiking van de Edmond Delhousnepenning. Toegang gratis. Voor meer informatie [zie de website](#).

In de komende serie van artikelen wil de redactie aandacht besteden aan het Duitse schrift. Vroeg of laat kom je als stamboomonderzoeker, zeker als er bloedverwanten in de grensregio met Duitsland woonden, bij het snuffelen in oude akten gebroken, hoog en smal Duits schrift tegen, gedrukt dan wel geschreven. Het ziet er mooi uit, maar lezen of zelfs schrijven, dat komt er niet aan te pas. Maar wees gerustgesteld: ook de Duitser van nu heeft moeite met het lezen van brieven van zijn of haar (over)grootouders.

Om een beetje zicht te krijgen op dit Duitse schrift willen wij in deze serie aan de hand van lees oefeningen u behulpzaam zijn bij het ontcijferen van deze documenten. Hierbij gaan we uit van drie lettertypen of scripts: de Fraktur, de Kurrent en het Sütterlin. De Fraktur kennen we vooral van de in oud-Duits geschreven boeken. Vanaf de late middeleeuwen was het Kurrentschrift gebruikelijk in Duitsland. Het Sütterlinschrift is een bijzondere vorm van het Kurrentschrift. Maar wel beduidend gemakkelijker te lezen dan het Kurrent in zijn vele varianten. Reden waarom de redactie in eerste instantie gekozen heeft voor het Sütterlinschrift. Het idee is dat wanneer je dit redelijk kunt lezen het gemakkelijker wordt om het vroegere Kurrentschrift te lezen.

Maar wat is nu Fraktur, Kurrent en Sütterlin?

A a, B b, C c, D d, E e,
A a, B b, C c, D d, E e,

F f, G g, H h, I J i j, K k,
F f, G g, H h, I J i j, K k,

L l, M m, N n, O o, P p,
L l, M m, N n, O o, P p,

Q q, R r, S s, T t, U u,
Q q, R r, S s, T t, U u,

V v, W w, X x, Y y, Z z.
V v, W w, X x, Y y, Z z.

ch ck ff ß sch sp st th tz
ch ck ss sz sch sp st th tz

Fraktur

De *Fraktur* is een drukletter die tot de groep van de gotische drukletters behoort. Soms worden beide begrippen aan elkaar gelijkgesteld; dan noemt men alle gotische letters "*Fraktur*". De letters van het *Fraktur* lijken gebroken, vandaar de naam; bovendien zijn ze hoog en smal. Nevenstaande tabel geeft de *Fraktur* weer.

Kurrent

Het 'Kurrent-schrift' is een oud-Duits handschrift op basis van een laatmiddeleeuws cursief schrift. Andere namen zijn het Duitse schrift en de Duitse cursief. Dit werd overal in Duitsland gebruikt tot ongeveer 100 jaar geleden.

Het woord Kurrent komt van het Latijn en betekent gangbaar, lopend. De bedoeling van het schrift is dat men zonder dat men de ganzenveer, of wat men in vroeger tijden ook gebruikte, bij het schrijven van één woord niet van het papier behoefde te halen. Probeert u het maar eens met het huidige schrift en de moderne hulpmiddelen. Het zal u absoluut tegenvallen zonder de pen van het papier te halen.

Um 1900 schreibt man Latein in deutscher Schrift. Sie können sie aus Postkarten.

In onderstaande tabel krijgt u een indruk van het Kurrentschrift.

Das Kurrent-Alphabet

A a	<i>A a</i>	B b	<i>B b</i>	C c	<i>C c</i>	D d	<i>D d</i>
E e	<i>E e</i>	F f	<i>F f</i>	G g	<i>G g</i>	H h	<i>H h</i>
I i	<i>I i</i>	J j	<i>J j</i>	K k	<i>K k</i>	L l	<i>L l</i>
M m	<i>M m</i>	N n	<i>N n</i>	O o	<i>O o</i>	P p	<i>P p</i>
Q q	<i>Q q</i>	R r	<i>R r</i>	S Lang-s	<i>S</i>	Rund-s	<i>s</i>
ß	<i>ß</i>	T t	<i>T t</i>	U u	<i>U u</i>	V v	<i>V v</i>
W w	<i>W w</i>	X x	<i>X x</i>	Y y	<i>Y y</i>	Z z	<i>Z z</i>

Umlaute

Ä ä	<i>Ä ä</i>	Ö ö	<i>Ö ö</i>	Ü ü	<i>Ü ü</i>
-----	------------	-----	------------	-----	------------

Ligaturen

ch	<i>ch</i>	ck	<i>ck</i>	ff	<i>ff</i>	fi	<i>fi</i>
fl	<i>fl</i>	ft	<i>ft</i>	ll	<i>ll</i>	sch	<i>sch</i>
si	<i>si</i>	ss	<i>ss</i>	st	<i>st</i>	tt	<i>tt</i>
tz	<i>tz</i>	St	<i>St</i>				

Ziffern

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Sütterlin

Het Sütterlinschrift is de laatste gebruikte vorm van *Kurrent*. Onder Sütterlin wordt verstaan het handschrift dat ontwikkeld is door *Ludwig Sütterlin* (geb. Lahr, 23 juli 1865, ovl. Berlijn, 20 november 1917) in opdracht van het Pruisische ministerie van Wetenschap, Kunst en Cultuur (*Preussisches Ministerium für Wissenschaft, Kunst und Volksbildung*). Het werd in 1915 in Pruisen ingevoerd en vanaf de jaren 1920 begon dit handschrift de relatief soortgelijke *Kurrent* te vervangen in de scholen. In 1935 werd het Sütterlin het enige handschrift dat onderwezen werd op scholen. Op 1 september 1941 werd dit schrift door Martin Bormann in opdracht van Hitler verboden. De nazipartij zag dit schrift als chaotisch en verving de *Kurrent* en Sütterlin door Latijns-type letters zoals Antiqua.

Het schrift is dus een standaardisering van de voorheen zeer verschillende *Kurrent*schriften. Sommigen onder de oudere Duitse bevolking kunnen niet anders schrijven dan in dit schrift, dat voor de huidige generatie Duitsers en zeker voor ons vrijwel onleesbaar is.

Het Sütterlin wordt vaak gebruikt om alle soorten van oude Duitse handschriften aan te duiden, hoewel het slechts een specifiek handschrift was dat onderwezen werd op alle Duitse scholen gedurende de periode 1915-1941.

Onderstaande tabel geeft het Sütterlin weer.

Een overblijfsel van dit schrift is vandaag nog zichtbaar als de ß in bijvoorbeeld "Straße" (straat), een ligatuur van de lange s en de z. Ook de umlaut is op dit schrift terug te voeren. Vroeger werden de 'ä', 'ö' en 'ü' als 'ae', 'oe' en 'ue' geschreven, waarbij de 'e' in Sütterlin in het klein boven de letter 'a', 'o' of 'u' kwam te staan. Een 'e' in Sütterlin lijkt, als het klein geschreven wordt, op twee streepjes.

Specifiek in dit schrift zijn voorts het bestaan van 2 tekens voor de 's' (wat trouwens ook geldt voor de Gotische drukletter, de Fraktur). Afhankelijk of de s op het einde of in het midden van het woord staat, wordt een ander teken gebruikt: een zogenaamde Rund-s of Schluß-s voor het wordeinde en de Lang-s in het midden. In samenstellingen kan de Rund-s in het midden van een woord voorkomen, bijvoorbeeld in Hausschlüssel en ausbrechen: Haus heeft een Rund-s en die wordt behouden in het midden van het woord Hausschlüssel:

Hausschlüssel

Een korte toelichting is de volgende: de "Rund-s" of "Schluß-s" *ß* kan alleen maar aan het eind van een woord of lettergreep staan. Voorbeeld: *Hausschlüssel, Rausschlüssel, Ausbrechen, Ausbruch, Ausbruch.* In alle andere gevallen staat er de 'Lang-s' *ſ*. De vorm *ss* bestaat niet.

De Lang-s *ſ* staat in het midden van een woord aan het eind van een lettergreep indien:

- de volgende lettergreep met s of p begint en geen samenstelling aanwezig is: *ausſprechen, ausſprechen, ausſprechen, ausſprechen* maar: *Ausſprechen, Ausſprechen.*
- een e achter de s weggevallen is: *ausſprechen* (in plaats van unsere) of *Abwechſlung* (in plaats van Abwechselung).

Informatie:

Veel is terug te vinden op internet. Heel interessante sites die eveneens een cursus Kurrent of Sütterlin aanbieden zijn:

<http://www.kurrent-lernen-muecke.de/kurrentschrift.php>

<http://www.kurrentschrift.net>

<http://www.suetterlinschrift.de/index.html>

<https://www.1001fonts.com/> (downloaden verschillende lettertypen/fonts)

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Fraktur>

<http://www.diaware.de/html/schrift.html>

Mondlicht
Theodor Storm

Wie liegt im Mondenlichte
Begraben nun die Welt;
Wie selig ist der Friede,
Der sie umfassen hält!

Die Winde müssen schweigen,
So sanft ist dieser Schein;
Sie säuseln nur und weben
Und schlafen endlich ein.

Und was in Tagesgluten
Zur Blüte nicht erwacht,
Es öffnet seine Kelche
Und duftet in die Nacht.

Wie bin ich solchen Friedens
Seit lange nicht gewohnt!
Sei du in meinem Leben
Der liebevolle Mond!

In het maandblad Gens Nostra van juni 2011 staat een kwartierstaat van Coen Moulijn, samengesteld door Arie Jan Stasse. Omdat ik wist, dat er ook sprake is van predikanten Moulijn, waaronder een dominee in Oirschot ben ik gaan zoeken naar de relatie. En ik vond het één en ander...

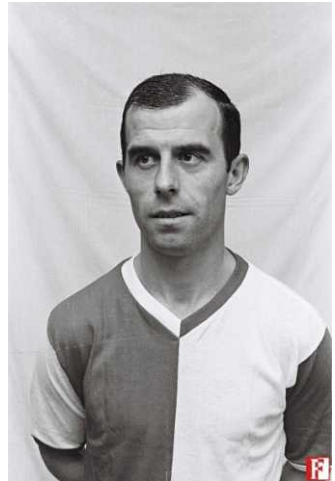
Coenraad (Coen) Moulijn

Coen Moulijn (zie hiernaast) speelde in de jaren vijftig, zestig en zeventig bij Feyenoord. Hij was profvoetballer en hij speelde 487 keer in het eerste elftal, een record aantal. Hij staat bekend als raspingelaar, die als linksbuiten met zijn magische linkerbeen vaak succes had. Mister Feyenoord is zijn club altijd trouw gebleven en daarom staat er een levensgroot standbeeld van hem op het plein voor het stadion "De Kuip". Begin januari 2011 is hij aan een hartinfarct overleden, 73 jaar.

Coen Moulijn was een echte Rotterdammer, geboren in de Bloklandstraat in het Oude Noorden als nakomertje in een gezin van drie kinderen.

Zijn vader was blikslager en overtuigd communist.

Coen is begonnen als "straatvoetballer". Na zijn voetbalcarrière was hij eigenaar van een dames- en herenmodezaak en hij is twee maal getrouwd geweest.

De familie Moulijn

De Rotterdamse familie Moulijn begint met ene Pierre (du) Moulin (Pieter Moulijn) van "Issoudrun en Berry", die in 1706 in de Waalse kerk te Rotterdam trouwt met ene Jeanne Lefebre van "Rouen" ook vermeld als Jannetje Laferre. Dit "Franse" echtpaar is de eerste generatie Moulijn in Rotterdam. De familie Moulijn, aanvankelijk Waals, is vanaf de derde generatie Duits gereformeerd of Hervormd.

De generaties voorouders van Coen Moulijn zijn:

- I. Pierre (du) Moulin, begraven 1731 Westerkerkhof is in 1706 getrouwd met Jeanne Lefebre.
- II. Benjamin Moulijn (Moulin) is in 1725 geboren in Rotterdam en in 1749 getrouwd (Waals) met de Rotterdamse Jenna Bras, dochter van Sijmon

- Bras. Zij wonen "Halvemaanstraat" en later "Haagse Veer bij de Doele".
- III. Sijmon (Simon) Moulijn is gereformeerd gedoopt in 1752. Hij overlijdt in 1844, 92 jaar. Hij is in 1786 getrouwd met de Rotterdamse Wijntje de Jong en na haar overlijden in 1804 hertrouwt hij met zijn nicht Geertje Outhoff uit Rotterdam. Zijn kinderen zijn uit het eerste huwelijk.
 - IV. Benjamin Moulijn, oudste zoon van III, is geboren in 1787 en overleden in 1863. Hij is meesterverver, in 1809 getrouwd met de Rotterdamse Helena Clara Catharina Speenhoff.
 - V. Simon Moulijn is in 1821 geboren en hij is evenals zijn vader verver. Hij is in 1858 getrouwd met de Rotterdamse Suzanna Maria Poulie, dochter van Coenraad Poulie.
 - VI. Coenraad Moulijn, in 1869 geboren, trouwt in 1896 met Judith Vonk. Zij zijn de grootouders van Coen Moulin. Coenraad Moulijn wordt vermeld als vleeshouwer en Judith Vonk is geboren in de Krimpenerwaard.
 - VII. Pieter (Piet) Moulijn, in 1897 geboren, is als tweede zoon van VI vernoemd naar de vader van Judith Vonk. Hij is blikslager, ijzerwerker en in 1921 getrouwd met de Rotterdamse Johanna Elisabeth (Bets) Everse. Zij zijn de ouders van Coen Moulijn.
 - VIII. Coen Moulijn, voetballer, zie boven.

Twee neven Moulijn worden dominee

Benjamin Moulijn, de betovergrootvader van Coen Moulijn (generatie IV) had twee jongere broers, **Johannes Moulijn** en **Jacob Moulijn**. Deze twee broers hadden samen een "*Ruw-Smeer-Smelterij, Kaarsenmakerij en Handel in Talk en Smeer alsmede het verkopen van Echt Dantziger Jopenbier*" in Rotterdam. De twee compagnons hadden kennelijk meer succes dan hun broer Benjamin, want hun kinderen kregen de gelegenheid om door te leren. Zo is van elk van de twee broers een zoon predikant geworden. *Zoon Jacob* van **Jacob Moulijn** is de oudste van de twee neven. Hij is op 10 maart 1835 in Rotterdam geboren en begint in 1862 als predikant in Gouderak (Krimpenerwaard). Zijn volgende standplaats is Amerongen, vervolgens Weesp en van 1879 tot 1902 is hij predikant van de Stevenskerk in Nijmegen, alwaar hij een maand na zijn emeritaat overlijdt. Hij is in 1862 getrouwd met Maria Susanna Lagerwerff. Meerdere nakomelingen van dominee Jacob Moulijn zijn predikant geworden of zijn getrouwd met een predikant.

Zoon Willem Pieter Marinus van **Johannes Moulijn** is 24 augustus 1836 in Rotterdam geboren, zie verder.

Dominee Willem Pieter Marinus Moulijn

Zoon Willem Pieter Marinus (WPM) van **Johannes Moulijn** is de jongste van de twee neven, zie hierboven. WPM wordt in 1855 als student aan het gymnasium in Rotterdam ingeschreven voor de Nationale Militie. Eind 1860 en opnieuw eind 1861 vertrekt WPM uit het ouderlijk huis naar Utrecht. Hij gaat daar theologie studeren, maar ook in Leiden, want in de Leidsche Studenten Almanak (1862) van het Leidsche Studenten Corps is hij ingeschreven als student theologie, wonend Kort Rapenburg. WPM is begin 1866 door het provinciaal kerkbestuur van Gelderland als kandidaat toegelaten tot de Heilige dienst (na afgelegd examen) en neemt daarna een beroep uit Schoonoord, gemeente Sleen, aan. Met een baan voor ogen trouwt WPM op 14 augustus 1867 in Rotterdam met Wilhelmina Hendrika Dijkman, geboren 25 september 1839 in Rotterdam. WPM gaat 21 oktober 1867 uit Rotterdam met zijn vrouw naar Sleen en wordt predikant te Schoonoord, waar een crisis binnen het kerkbestuur heerst met veel ingezonden brieven in de courant. WPM wordt in juli 1869 benoemd tot predikant van de protestantse gemeente in Nederlands Oost-Indië. In Schoonoord neemt "de geliefde Herder en Leeraar" Moulijn op 19 september 1869 met een rede afscheid van zijn gemeente. WPM gaat in mei 1870 met zijn vrouw met ss "Vice Admiraal Fabius" naar Palembang, waar hij in maart 1870 als predikant is benoemd. Daarna wordt hij in februari 1873 benoemd tot predikant te Rembang en in mei 1881 benoemd tot predikant te Madioen. WPM heeft naast zijn werk als predikant op de genoemde locaties ook andere functies zoals bestuurslid van schoolcommissies. Na 15 jaar onafgebroken dienst wordt aan WPM in mei 1885 tweejarig verlof voor Europa toegezegd. Gekomen uit Madioen woont WPM daarna met zijn vrouw Kruiskade 12 in Rotterdam en zij vertrekken in november 1885 naar Kampen. Hun besluit is genomen om niet terug te gaan naar Nederlands Oost-Indië en WPM wordt predikant te Grolloo-Schoonlo van oktober 1886 mei 1887, te Ruinen en Echten (Ruinerwold) van mei 1887 tot oktober 1889 en te Sleen (Beets)

van oktober tot juni 1892. Eind juni 1892 vertrekt WPM met zijn vrouw naar Oirschot, waar hij op 3 juli 1892 bevestigd wordt in het ambt. Zijn kerk in Oirschot is de Mariakerk, later ook Boterkerk genoemd, zie hiernaast. WPM is in Oirschot de opvolger van ds. Hendrik Worst, die met zijn gezin half november 1891 naar

Vlijmen is vertrokken. Opmerkelijk is dat hij in zijn Nederlandse gemeenten altijd alleen met zijn vrouw in de pastorie gewoond heeft. Er zijn dus geen kinderen geboren. Maar in Oirschot zijn in de loop van hun vestiging aldaar drie personen in komen wonen, allen "familie" van haar.

1. Wilhelmina Hendrika Evans, geboren 23 december 1881 in Rotterdam. Zij komt in mei 1893 uit Rotterdam en is een dochter van haar overleden stiefzus Elizabeth Johanna Dijkman
2. Bernardus Michel, geboren 28 juni 1885 in Rotterdam. Hij komt in augustus 1807 uit Rotterdam en is een zoon van haar overleden zus Gerritje Bernardina Dijkman.
3. Bernarda Dijkman, geboren 18 maart 1856 in Rotterdam. Zij komt in mei 1898 uit Rotterdam en is een stiefzus van haar.

Dominee Willem Pieter Marinus Moulijn is op 19 april 1897 in Oirschot op merkwaardige wijze verdrongen. De kranten berichtten hierover het volgende:

- Te Oirschot is maandagnacht de Heer Moulijn, predikant aldaar, op treurige wijze aan zijn gezin en zijne gemeente ontruikt. Nadat hij tot laat in den avond met de voorbereiding voor de godsdienstoefening was bezig geweest, ging hij nog even uit om - zoals hij meermalen deed - zich wat te verfrissen. Waarschijnlijk door de duisternis misleid, is hij te water geraakt en verdrongen.

In de notulen van de Hervormde gemeente Oirschot staat over het overlijden van hun dominee het volgende:

- Op de eerste dag van het Paasfeest (19 april 1897) werd de gemeente door een zwaren ramp getroffen. Haar geachte leeraar de Heer Moulijn, die nog des voormiddags het H. Avondmaal had bediend in de vacante gemeente Heeze en zich voorbereid had in den volgende morgenstond voor zijn eigen gemeente op te treden, vond in de avonduren zijnen dood in het water van een vijver. Op donderdag 22 april werd zijn stoffelijk overschot te grave gebracht.

Dominee Willem Pieter Marinus Moulijn ligt begraven op de protestantse begraafplaats in Oirschot. De steen van zijn graf is later, vermoedelijk door oorlogshandelingen, verloren gegaan.

Zijn vrouw Wilhelmina Hendrika Dijkman is na het overlijden van haar man op 9 juli 1898 met de drie hiervoor genoemde inwonenden in de pastorie naar Ginneken vertrokken. Daar is zij op 17 november 1906 overleden.

De opvolger van dominee Moulijn in Oirschot is dominee Frederik Wilhelm Gerhard Kemmann, die met zijn vrouw in juli 1898 uit Valkenburg komt en al in februari 1899 vertrekt: naar Ginneken.

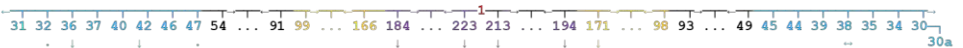
Het verknoopte vlechtwerk van de onderling verwante bevolking van Bergeijk, Valkenswaard, Waalre en een weinig Eindhoven is verknipt tot deelbestanden: parentelen en kwartieren. Zo is kwartierherhaling binnen een deelbestand in alle gevallen vermeden. Deze parentelen en kwartieren vormen de kern van het verknoopte vlechtwerk. Voordat ik de puzzelstukjes weer in elkaar ga zetten, maar dan op een nieuwe manier, besteed ik eerst aandacht aan de randfiguren en aan de onderkant.

5 Rafels: groepen aan de rand van het vlechtwerk

Al doende, knopen doorhakkend, raken er groepen los van het geheel. Die zitten kennelijk aan de rand van het bestand. Ik noem dat 'rafels' (of verwantengroepen). Het zijn vnl. groepen van mensen van buiten, protestanten of personen met een andere maatschappelijke status, dan de 'doorsnee bevolking'. Het is de 'andere bevolking', die met de 'eigen' bevolking verbonden wordt en zo een onderdeel wordt van de streek- en dorpsbevolking. De meeste rafels aan de rand hebben weinig knopen gemeen met het geheel (zie het plaatje met Piet Soldaat) en ze hebben een beperkte omvang. Zij worden op vrij willekeurige momenten van het geheel losgeknipt.

Aan het eind raken er ook grote brokstukken los: die zitten aan de onderkant van het vlechtwerk. Het bestaat uit dát deel van de bevolking van 'toen', dat een kleiner nageslacht heeft dan de aartsouders. In de loop van de tijd sluiten alle afstammingslijnen van deze voorouders aan bij die van de voorouders met meer nageslacht. De bevolking van 'toen' wordt dan een historische bevolking. De onderlinge relaties van destijds zorgen voor een groot vlechtwerk van de 'bevolking van weleer'. Het vormt mede de basis van de streek- en dorpsbevolking. De rafels aan de onderkant zijn in het algemeen groot van omvang (ik laat er daarom geen plaatje van zien); zij zijn met veel knopen met het geheel verbonden en ze worden er laat van losgeknipt. Het aantal generaties is beperkt. Zie de volgende pagina voor een van de kleinere rafels aan de rand van het vlechtwerk.

Met deze omvang is dit een rafel, die net groot genoeg is om een afzonderlijk deelbestand te vormen. Het echtpaar Hezemans-Swinkels komt uit Helmond en 3 van de 4 zonen zijn daar ook geboren. Twee ervan zorgen voor een verbinding met het vlechtwerk: via de Aalster parentelen 21 (Joannes vd Baar) en 30 (Jacobus Kuijten). Een 3de zoon trouwt met Maria van Hout uit Gestel. Van hun kinderen

Aalst 11
Waalre 9

fabrikant 4

Hezemans 13

oudst jongst
32 personen 1821 1916

30a	1	2	3	4	5	6	7
A	Hubertus Hezemans	Maria Sanders	13/4	14	49/5	42/5	2/2
B	Petrus Swinkels	Christina Verberne	13/4	3	49/5	2/2	6/3
C	Petrus v Hout	Johanna vd Weiden	10/3	4	10/3	3/2	10/3
D	Dirk Hesseling	Anna Ploeger	3/2	4	3/2	3/2	3/2
E	. Adriaansens		4/3	4	4/3	4/3	

zoeken twee het verder weg: schoonzoon Pieter Hesseling komt uit Amsterdam, Albert Adriaansens uit Hontenisse. Het meest vermelde beroep is fabrikant. De jongste generatie kan zich nog uitbreiden en zich daarbij ter plaatse óf aansluiten bij een plaatselijke parenteel óf anderen van buiten met de plaatselijke bevolking verbinden; óf verhuizen en daardoor deze rafel niet verder uitbreiden. Je ziet dat deze rafel zelf ook weer rafelig is. (Uiteindelijk blijkt de hele verzameling een 'fractal': de rafelige vorm van het geheel komt op elk niveau opnieuw tevoorschijn; je mag dat ook voor de mensheid als geheel verwachten).

Bij de rafels aan de rand is de rand, die van het onderzochte gebied: maak je dat groter, dan kruipen de rafelranden naar binnen. Vroeg of laat zien daarbinnen nieuwe parentelen het licht en zo worden zij een onderdeel van de kern van het bestand: Stratum is daar al mee begonnen; Bergeijk is al bijna aan het eind, maar wel nog bezig een positie aan het begin te verwerven.

De rafels van de onderkant zijn rafels in de tijd: zij omvatten, dat deel van de bevolking van toen, dat niet met het grootste nageslacht in het heden vertegenwoordigd is. Als je met bijvoorbeeld de DTB (doop-, trouw- en begraafboeken) verder terug gaat in de tijd, blijken waarschijnlijk velen ervan (schatting: de helft) broers en zusters te zijn. De oude parentelen zullen dan herschikt worden en de rafel van de onderkant zakt dan verder terug in de tijd: die zal er dus altijd zijn en vormt in een zeer, zeer ver verleden de broers en zusters,

neven en nichten, 'vrienden ende maghen' van degenen, die wij het etiket van 'Eva' en 'Adam' opplakken. Maar onderweg daarheen zullen verrassingen niet uitblijven en valt er nog genoeg te beleven!

Hieronder een overzicht van de drie grootste categorieën rafels.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	
209a	956	Arnoldus vd Aa	Luyksgestel	1711/1918	132	13.81%	94	9.83%	
223a	850	Jacobus Bruynaars	Valkenswaard	1725/1891	126	14.82%	91	10.71%	
211a	609	Cornelis Huijbers	Bergeijk	1730/1922	87	14.29%	62	10.18%	
212a	527	Leonardus vd Velden	Stratum	1743/1943	33	6.26%	57	10.82%	
228a	458	Lambert Melskens	Luyksgestel	1717/1869	63	13.76%	46	10.04%	
216a	333	Matheus vd Hurk	Bergeijk	1728/1934	38	11.41%	38	11.41%	
220a	305	Antonius v Bergeijk	Stratum	1794/1891	8	2.62%	34	11.15%	
188a	281	Jan v Leeuwen	Bergeijk	1728/1928	42	14.95%	32	11.39%	
179a	257	Petrus v Bergeijk	Stratum	1788/1906	14	5.45%	29	11.28%	
230a	236	Christiaan v Lieshout	Bergeijk	1740/1852	44	18.64%	25	10.59%	
207a	230	George V Muller	Valkenswaard	1723/1870	27	11.74%	28	12.17%	
72a	210	Hendrik Hageman	Bergeijk	1751/1899	2	0.95%	21	10.00%	protestant
161a	207	Dirk vd Ven	Waalre	1730/1920	27	13.04%	20	9.66%	
155a	189	Willem Boermans	Valkenswaard	1713/1913	16	8.47%	20	10.58%	
230b	179	Adriaan Verstappen	Waalre	1755/1853	26	14.53%	21	11.73%	
201a	164	Petrus Vroomans	Stratum	1799/1891	7	4.27%	15	9.15%	arbeider
136a	155	Adriani J Hanzen	Aalst	1770/1891	12	7.74%	19	12.26%	
194a	146	Hendrik Smolders	Riethoven	1738/1871	24	16.44%	17	11.64%	
183a	145	Francis vd Ven	Aalst	1713/1866	19	13.10%	14	9.66%	
219a	145	Francis Rademakers	Bergeijk	1724/1840	22	15.17%	18	12.41%	
169a	142	Johannes v Moorsel	Stratum	1777/1938	9	6.34%	16	11.27%	
215a	133	Adriaan vd Bogart	Waalre	1744/1856	19	14.29%	16	12.03%	
205a	131	Theodorus Bosmans	Riethoven	1734/1869	19	14.50%	14	10.69%	
125a	129	Antonie Prins	Valkenswaard	1828/1920	14	10.85%	17	13.18%	protestant
180a	129	Hendrik Smulders	Waalre	1845/1937	13	10.08%	16	12.40%	uit Veldhoven
114a	124	Jan Stoeldraayers	Valkenswaard	1741/1850	7	5.65%	16	12.90%	particulier +p
119a	124	Hendrik Hendriks	Waalre	1751/1904	5	4.03%	18	14.52%	+p en P. Soldaat
149a	123	Wilhelmus M Peete	Waalre	1740/1930	16	13.01%	14	11.38%	
220b	122	Godefridus vd Wildenberg	Stratum	1761/1891	4	3.28%	16	13.11%	
209b	118	Peter Crijns	Luyksgestel	1741/1862	10	8.47%	13	11.02%	
229a	115	Jan Dommels	Stratum	1766/1889	13	11.30%	13	11.30%	
184a	112	Wouter vd Eynden	Westerhoven	1757/1923	19	16.96%	9	8.04%	
153a	111	Christiaan Verhoeven	Waalre	1790/1918	18	16.22%	12	10.81%	
193a	108	Hendrik v Mol	Westerhoven	1750/1873	17	15.74%	9	8.33%	
217a	108	Lourens Prinsen	Waalre	1741/1866	13	12.04%	13	12.04%	

A het nummer, B het aantal personen, C de aartsvader, D de meest vermelde gemeente E de jongste en de oudste geboortedatum, F het aantal knopen, G het aantal knopen als %, H het aantal stamouderparen, I ditzelfde als %.

In rood: de 3 laagste waarden; in groen: de 3 hoogste waarden.

Nieuwe gegevens achterhalen oude verhalen. Op 21 juni gebeurde dat binnen een uur twee keer, zodat voor het verhaal over de protestanten in de eerste aflevering een update nodig is. Pieter Cornelis Kramer, een nieuwkomer uit Doeveren, trouwt een dochter van de grootste groep protestanten (Hendrik Hageman = 72a). Weduwnaar geworden hertrouwt hij met een dochter van de groep van Antonie Prins (125a). Van een kleine 300 personen groeit deze nu naar ruim 400 personen; het aantal knopen wordt flink uitgebreid, zodat de groep langer verbonden blijft met het geheel; te kort om zelf een eerste parenteel te leveren, maar wel verder op weg. De grootste losse groep rond Antonie van Galen werd al een tijd vergezeld door de even grote groep van Gerrit Jan Voskamp, ook protestant. Hendrik Franciscus Meijer uit Bladel, die via moeders kant verbonden is met de groep Voskamp trouwt met een dochter Van Galen. Hierdoor groeit deze grootste groep van bijna 100 personen naar een kleine 200 personen. De versnippering van het protestantse volk neemt af.

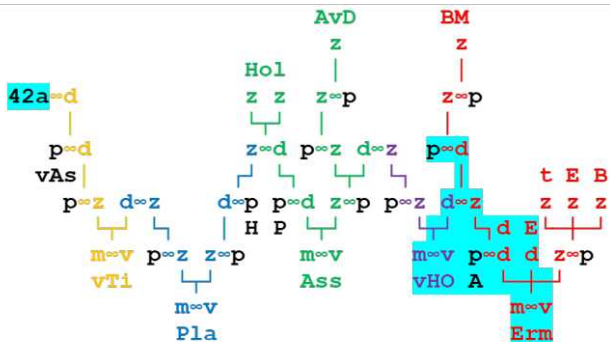
Met Eindhoven neemt ook het aantal joodse groepen toe. Van de 54 losse groepen met 23 of meer personen zijn er nu zes joods. Daaronder de familie Klein uit Bergeijk. De grootste groep omvat 51, de kleinste 23 personen. De plaatsen van geboorte wijzen op een huwelijksmarkt, die geheel oostelijk Noord-Brabant en Limburg omvat. Het samenklonteren tot één of enkele grotere groepen blijft (nog?) uit.

Met het gezin van Indiëganger en gepensioneerd kapitein A L. van Hoogstraten verschijnt ook dienstmeid Marsidja in het bevolkingsregister van Stratum als eerste en enige moslima in het bestand.

De dochters Ermen en mijn eigen familie

Het juni nummer 1998 van dit afdelingstijdschrift was gewijd aan schakels met bekende personen. De schakel van Bart Maas was met Godfried Bomans én met Anton van Duinkerken (pseudoniem van W.J.M.A. Asselbergs).¹ Een deel van deze schakel vind je terug in rafel 127a, die begint met Franciscus Ermen en Anna Vissers en hun twee dochters. Interessant voor mij, want naar verluidt was Anton van Duinkerken op het seminarie een klasgenoot en in Nijmegen een studiegenoot van mijn vader. De link van Bart naar Bergen op Zoom gaat via het echtpaar Van Heyst-Olifiers uit Waalwijk. Olifiers? Jawel! Vier generaties verder terug kom ik bij mijn eigen voorvader Olifiers uit en zo kan ik Bart Maas aan moederskant als ver-verwant in mijn bestand Eigen Familie opnemen. In Bergen op Zoom komen we dan uit bij Van Heyst-Asselbergs: de oudoom en oudtante van de bekende schrijver. Maar dan komen er uit hoeken en gaten nog veel meer

familieverbanden. De nicht van dit echtpaar is de moeder van twee ooms van mijn moeder: de gebroeders Holtzer. De een getrouwd met een zus van haar vader, de ander met een zus van haar moeder (inderdaad: van een bruiloft ..., in totaal zeven maal!). Gaan we dan via de koude kant naar de familie Plasmans, en via het echtpaar Plasmans-van Tilburg naar Van Tilburg-Van As, dan komen we ten slotte uit in Valkenswaard bij rafel 42a. En bij de voorouders van mijn schoondochter. Voor de liefhebbers: een (onvolledig) overzicht hieronder.

De overlap tussen dit plaatje en die van 127a en 42a

AvD = Anton v Duinkerken, BM = Bart Maas, Hol = de gebroeders Holtzer, vAs = van As, t E B = the Ermen Brothers, H = Holtzer, P = Pacillij, d E = dochters Ermen, vTi = van Tilburg, Ass = Asselbergs, vHO = van Heyst-Olifiers, A = Aarts, Pla = Plasmans, Ermen = Ermen.

1 Bart Maas: Schakel Maria A.J. Wijnen – Antonius T.C.J.M. Maas – Godfried Bomans – Wilhelmus J.M.A. Asselbergs (Anton van Duinkerken) in Mededelingenblad NGV-afdeling Kempen- en Peelland jg 6, no 2 (juni 1998).

De Ermen Brothers en Friedrich Engels

Van de 5 kinderen van het gezin Franciscus Ermen-Anna Vissers komen alleen de 2 dochters voor in deelbestand 127a. De drie broers zijn vertrokken; Gottfried vestigt zich in Hachenburg; zijn zoons beginnen in Manchester een katoenspinnerij (Ermen Brothers, later Ermen & Engels). Ook in Engelskirchen komt een katoenspinnerij met dezelfde naam.

Zie https://www.wikiwand.com/en/Baumwollspinnerei_Ermen_%26_Engels

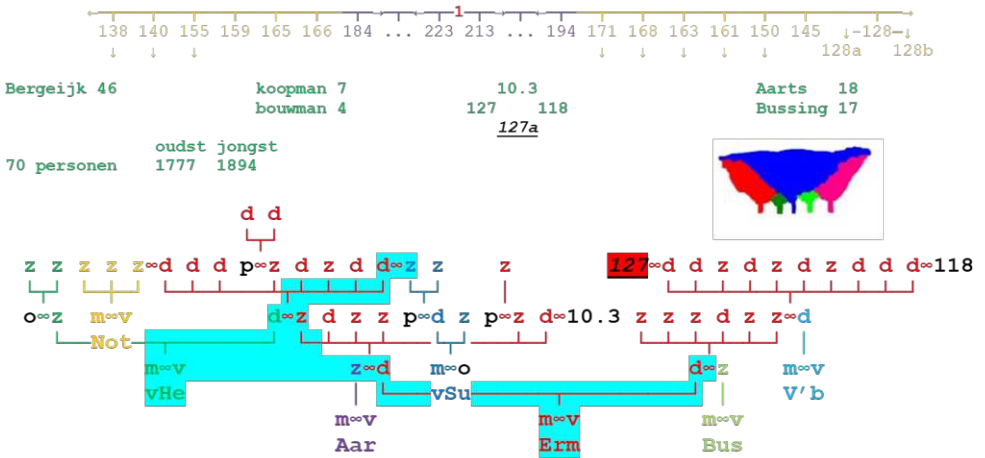
Hun compagnon is Friedrich Engels. Zijn zoon Friedrich jr (geb. 1820) gaat eerst voor zijn verdere opleiding naar Manchester, waar hij later als 22-jarige aan het werk gaat. Zijn kennismaking met de leef- en arbeidsomstandigheden daar waren aanleiding voor zijn vroege hoofdwerk op het gebied van de politiek-sociale economie, geschreven tussen september 1844 en maart 1845: Die Lage der arbeitenden Klasse in England. Hij heeft dan al kennis gemaakt met Karl Marx, die

later naar Londen verhuist; de rest is geschiedenis. Het kleine deelbestand 127a uit Bergeijk met als voornaamste familienamen Aarts en Bussing kent zo buiten het onderzochte gebied nog een wijde verspreiding in Engeland en Duitsland en is ook binnen Nederland nog verbonden met menig ander gebied. Het plaatselijke karakter kan dus schijn zijn.

Hieronder het BEiVaWa-gedeelte van de familie Ermen met in blauw de overlap met het vorige plaatje.

Franciscus Ermen, Anna Vissers

127a

127a	1	2	3	4	5	6	7
A	Franciscus Emen	Anna Vissers	36/5	37	119/7	3/2	21/4
B	Jan Bussing	Jacoba Mantels	18/4	3	81/7	18/4	2/2
C	Franciscus Verbeme	Jacoba Diddens	12/3	3	75/6	2/2	38/5
D	Hendrik Aarts	Anna Maria v Meeuwen	19/5	3	39/6	24/5	2/2
E	Petrus Franciscus v Heyst	Catharina D Olifiers	15/4	6	25/5	5/3	17/4
F	Jan Notten	Gertruda Deelen	4/2	5	4/2	4/2	4/2
G	. v Susanten		5/3	5	15/5	3/2	

6 Rijen

Nadat ik alles tot deelbestanden heb verknipt ga ik nu, als waren het legoblokjes, de onderdelen weer in elkaar zetten. Van alle knopen wordt er één-, en niet meer-, opnieuw vastgemaakt. Dit volgens vooraf vastgestelde regels. Ordenen dus: indelen op een logische manier volgens vooraf gemaakte afspraken. Deze zijn-, als het goed is-, een weerspiegeling van het proces-, waarbij een groep bewoners van toen zich in meerdere generaties vormt tot de bevolking van nu (beter: van de ouders van onze oudste medeburgers, of voor zover de privacy het verzamelen

van gegevens toelaat). Daarbij krijgt de één meer nageslacht dan de ander; sluiten kleinere parentelen aan op grotere, bereiken alleen de grootsten het heden en is er in de toekomst voor nog minder groepen plaats.

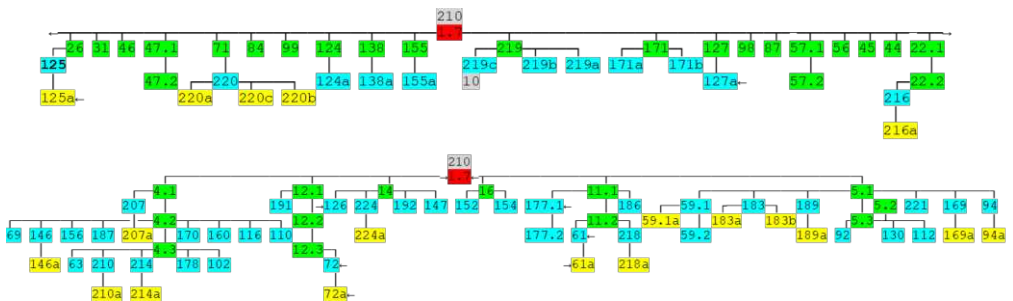
In de traditionele genealogie is de keuze bij het volgen van de route van toen naar nu een eenzijdige: de mannelijke lijn. In plaats daarvan kiezen voor de vrouwelijke lijn is even eenzijdig. 'It needs two to tango' levert als vanzelfsprekendheid wel een probleem: welke lijn te kiezen? Telkens kiezen uit twee mogelijkheden levert in tien generaties ruim 1000 keuzemogelijkheden: dat is de macht van het getal twee; de éne keuze van of de mannelijke of de vrouwelijke lijn brengt de keuzestress tot nul en brengt ons linea recta van toen naar nu. Alleen: deze eenzijdigheid weerspiegelt niet de werkelijkheid en is daarom helaas bij voorbaat ongeschikt als keuze. Tenminste als je de onderlinge verwantschap als uitgangspunt neemt. Verwantschap binnen een groep is letterlijk een ingewikkelde zaak, die vraagt om ontknoping. Dat ontknopen heb ik al gedaan: maar met welke losse eindjes knoop ik het nu weer aan elkaar? Verwantschap kun je aflezen in het DNA en ook daar zijn er twee eenzijdige lijnen: de zonen krijgen het Y-chromosoom van hun vader, maar álle kinderen krijgen het mt-DNA van hun moeder. De route terug in de tijd van de rest van het DNA (het autosomale DNA) is niet altijd te traceren: je krijgt van elke ouder maar een helft en jouw helften zullen anders zijn dan die van je broers en zusters. Heel ver terug zijn er steeds meer voorouders, van wie je geen DNA meer hebt (of de 99.9% van het DNA dat bij alle mensen hetzelfde is), maar die wel een onmisbare schakel in jou afstamming vormen. Er zijn dus verwanten, die niet met DNA terug te vinden zijn, maar die wel thuis horen in jouw deel van het verknoopte vlechtwerk.

De traditionele vormen van 'de stamboom' zijn de genealogie (of parenteel) en de kwartierstaat; wil je van de ene vorm naar de ander, dan moet je het systeem uit, naar het andere systeem toe en dan weer instappen. Overstappen binnen het systeem is niet mogelijk. Pogingen daartoe bij de kwartierstaat zijn het weergeven van het hele ouderlijk gezin van de voorouder met alle broers en zussen (en hun partners) of bijvoorbeeld de weergave in een terzijde met kleine en/of cursieve letters van de halfzussen en halfbroers van moederskant in een genealogie. Het blijft behelpen! Een goede ordening moet wél de mogelijkheid bieden om binnen het systeem over te stappen. De knopen van het vlechtwerk bieden die overstapmogelijkheid. Daarom worden deze dubbel weergegeven: zowel bij de koude als bij de warme kant.

Mijn keuze is om te beginnen bij het begin: in het verleden dus. Daarbij volg ik de afstammingslijn van de grootleverancier: degene met het grootste nageslacht. De

andere voorouderlijke lijnen sluiten daar vroeg of laat op aan. Alle andere parentelen maak ik bij voorkeur vast aan de grootste parenteel: en dan zo vroeg mogelijk. En alleen daar. Dan kom je uit bij kwartier 1.7. Wie verknoopt was met 1.7 wordt daar dus opnieuw vastgemaakt. In het algemeen is dan de regel: aan een parenteel met een zo laag mogelijk nummer en daarvan aan een kwartier met een zo hoog mogelijk nummer. De rafels worden verbonden met de parenteel, waaraan zij tot het laatst vast zaten. Er ontstaat zo een gelaagde structuur; hieronder weergegeven met verschillende kleuren: rood, groen, blauw en geel. De vijf deelbestanden in bruin zijn kleine parentelen, die (nog) geen nakomelingen delen met een grotere en via een omweg zijn aangesloten. De verklaring van de grijze vlakjes (twee per kapstok) komen nog, als ik vertel, hoe ik alles in beeld heb gebracht.

Het plaatje, ontstaan als alle groepen zo aaneengeregen zijn, volgt hieronder. Daarbij begin ik met de oudste groep van 1.7, die eigenlijk onderaan hoort te staan. Omdat deze 'kapstok' breder is dan de bladzijde heb ik die in tweeën geknipt: bovenaan horen 16 en 14 links en rechts aan te sluiten, maar die zitten nu daar onder in het midden. Het begin van het begin is rafel 219c. Een traditionele weergave van de stamboom BEiVaWa begint dus daar met het gezin van Willem Jansen en zijn vrouw Maria uit Westerhoven. Tussen twee kapstokken in heb ik alle eerder besproken groepen aangegeven, één bekende Nederlander en tevens degenen, die in een meer of minder ver verband met mijn eigen familie staan. Om het turen te ondersteunen heb ik er links, rechts of onder een pijltje bij geplaatst.

1.7:

127a: de dochters Ermen, mijn verre nicht Olifiers

125a (via 26): Antonie Prins

126 (via 14): Maria Dessens: een dochter, zuster, tante van een voorvader

72: Antony Schurgers

72a: Gerrit Lamm

61a en 61: Staals en Mandigers: verre verwanten aan moederskant via Dussen resp. Hilvarenbeek

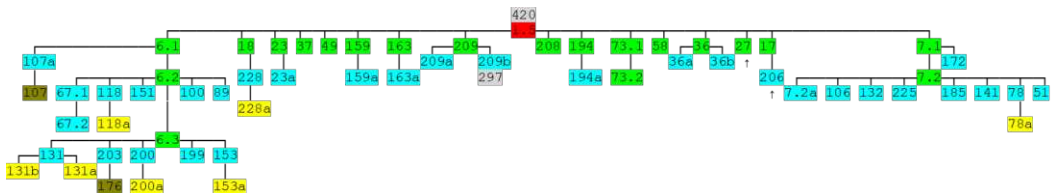
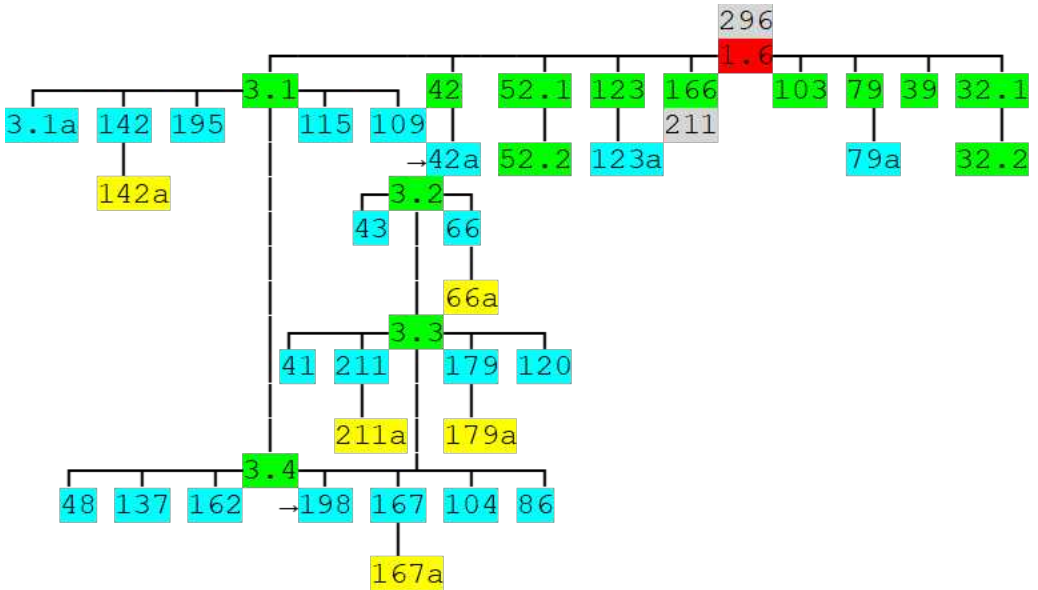
177.1: Martinus Bots

1.6:

42a: Lambertus C. Roijers, een schoonzoon van Rottier-v As en oudoom van mijn schoondochter.

198 (via 3.4): Embertus van Meijl

3.1 Leo van de Pas: besproken in de volgende bijdrage

1.5:

27: Antonetta v Amelsfoort: een oudtante van mijn schoondochter

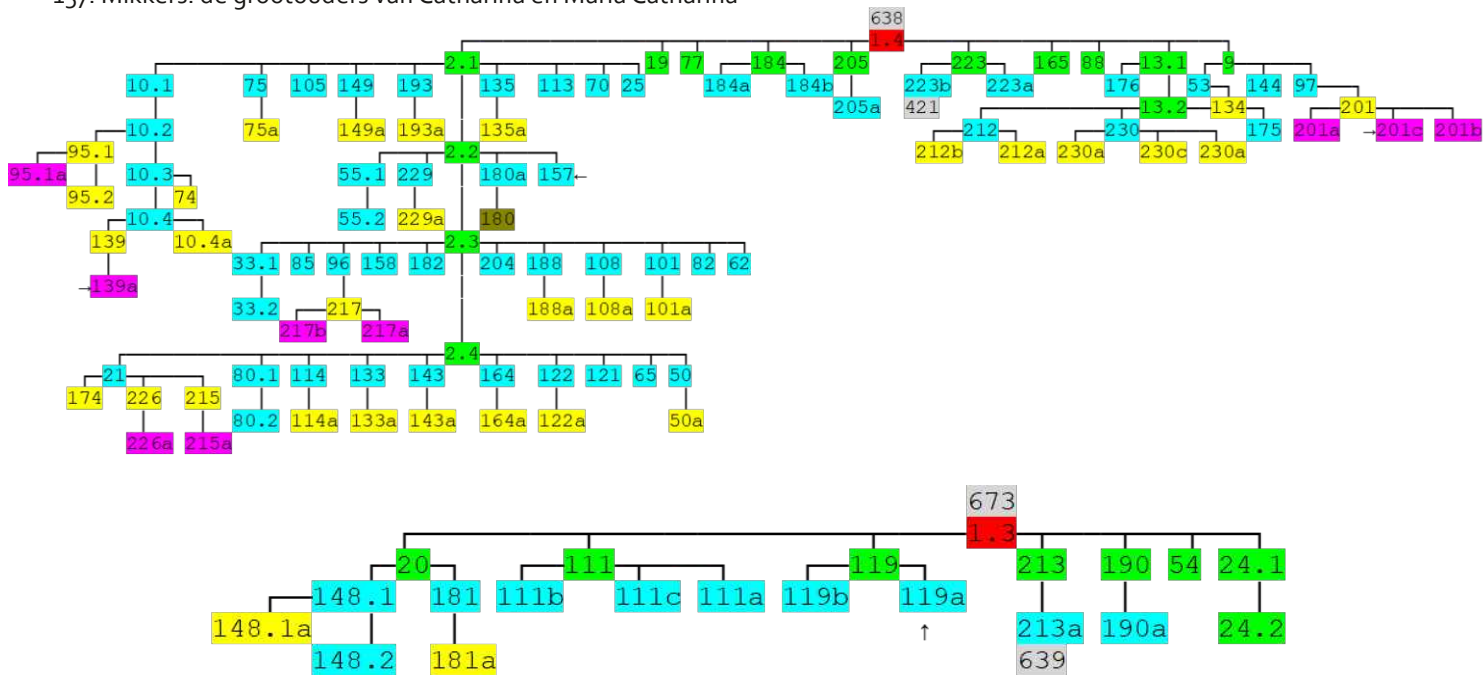
206 (via 17): Antonie Vogels, de tolgaarder uit Woensel

1.4:

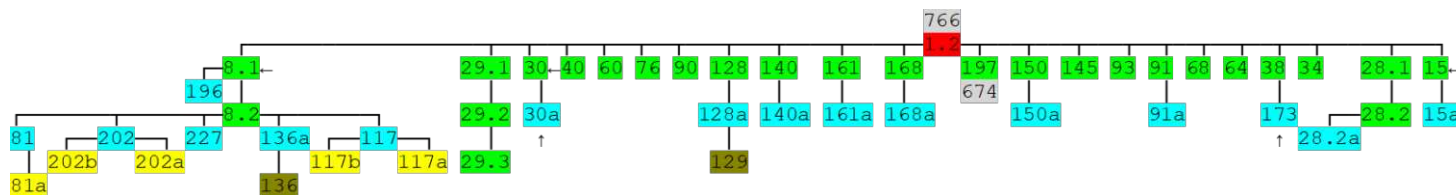
201c: slager Hendrik vd Goor: de voorvader van een prinsenkind.

139a: Antonius Mathyssen: de uitvinder van het gipsverband

157: Mikkers: de grootouders van Catharina en Maria Catharina

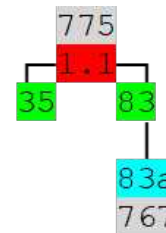

- 1.3:
- 119a: Piet Soldaat
- 1.2:
- 173 (via 38) Christina Kanters: de schoonmoeder van een oudtante
- 30: Maria Catharina Mikkers
- 30a: Hezemans
- 15: Joseph en Joseph Sanders
- 8.1: Catharina Mikkers

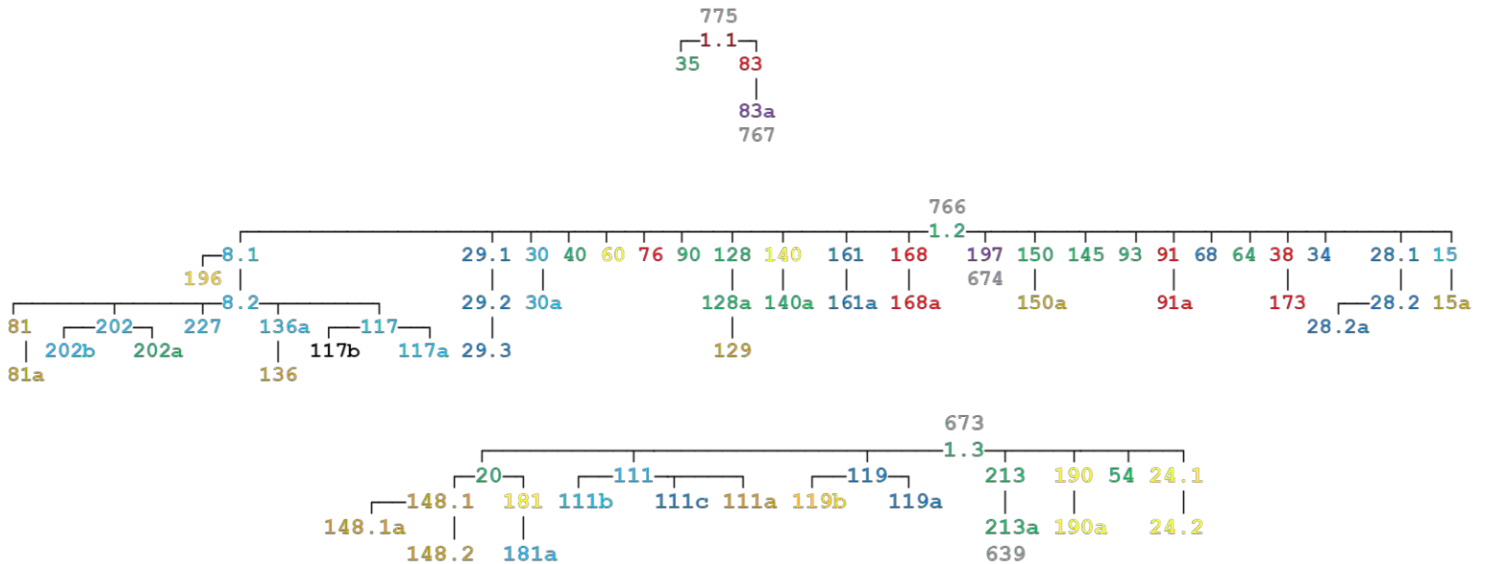
De traditionele beschrijving eindigt dan met het gezin van Petronella Catharina Kwinten en Johannes Martinus Verhagen uit Westerhoven, het laatste van deelbestand 1.1. Daarbij heb ik dan steeds eerst de kleinere gezinnen beschreven en daarna de grotere. Het voorkomt o.a., zoals je dat wel eens ziet, dat nadat de uitwaaiering van een familietak uitvoerig beschreven is, helemaal op het eind alsnog een gezin met een jonggestorven kind uit 1700 wordt vermeld, omdat die broer een jaar jonger was, dan degeen met het uitgebreide nageslacht. Met een volgorde van klein naar groot, krijg je een meer uitgebalanceerde opzet. Overigens: die traditionele beschrijving laat ik achterwege: het zou een kolossale hoeveelheid papier opleveren, terwijl alle gegevens al 3 keer vast liggen: in de deelbestanden, in het referentiebestand en in het werk- (of moeder)bestand, dat voortdurend wordt uitgebreid.

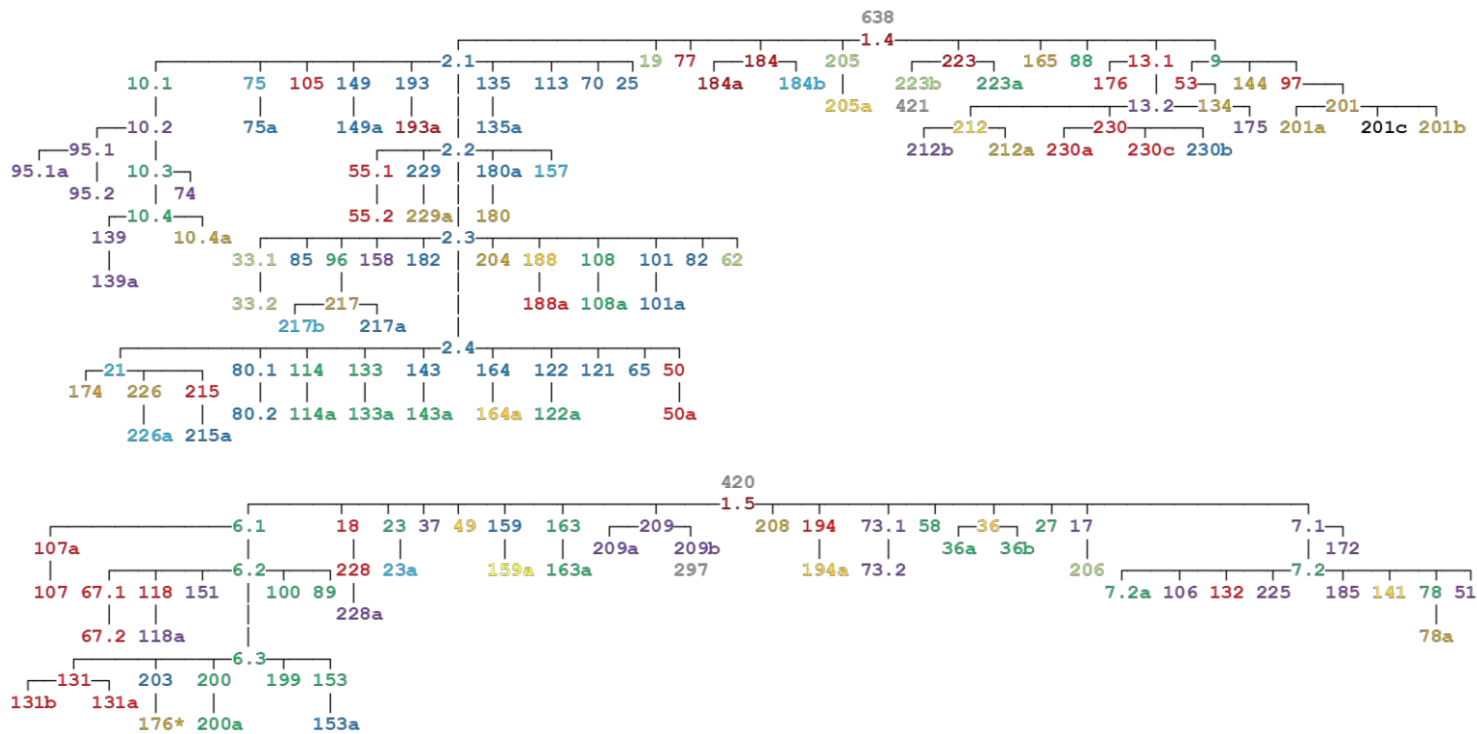
Tsja! Fraai is anders. Maar dit is wel de eerste stamboom van een streekbevolking, die op

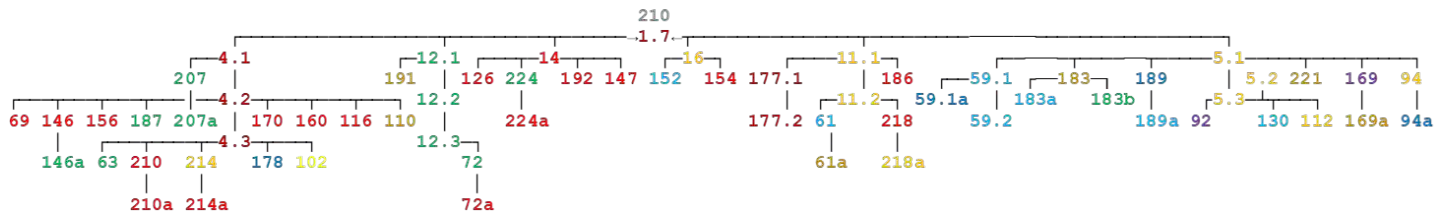
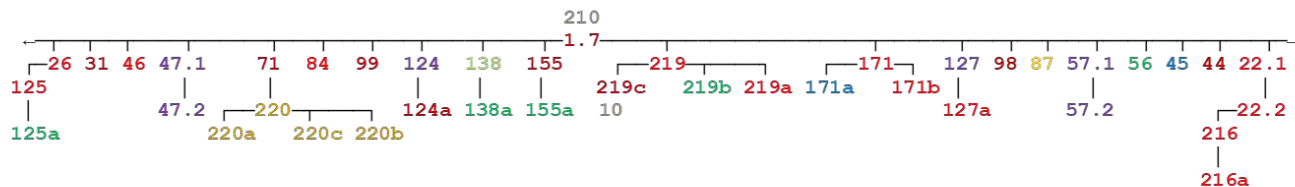
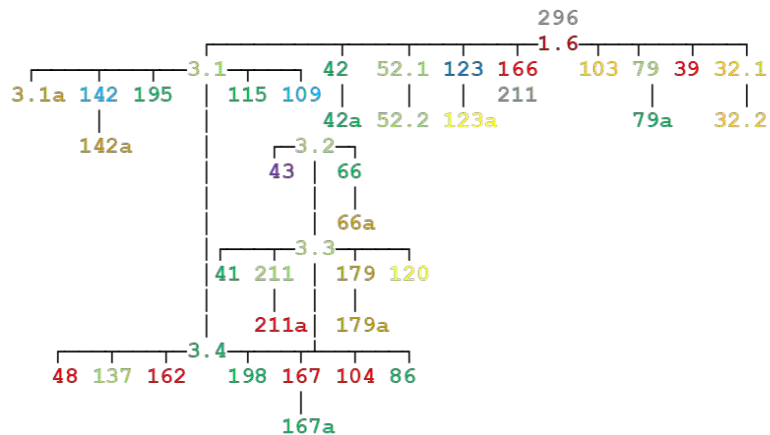
systematische wijze in kaart is gebracht en waarin iedereen, een plaatsje gekregen heeft. Tenminste, als je door familieverbanden met het geheel verbonden bent.

Zit er ook enige regelmaat in? Komen bijvoorbeeld die dorpen om beurten in beeld? Of zit alles kriskras door elkaar? Hieronder het beeld, dat je krijgt als je elke groep het kleurtje geeft van de meest vermelde plaats. bruin = Westerhoven, rood = Bergeijk, groen = Valkenswaard, blauw = Waalre, olijf = Stratum, oranje = Riethoven, paars = Luiksgestel, lichtblauw = Aalst, lichtgroen = Borkel en Schaft, geel = Dommelen (en Dommelen is geel).

Nb 201c Eindhoven, 117b Hatert

De onderlinge verknoping is groot: een duidelijke grens is niet te trekken, maar als je kijkt naar de omvangrijkste groepen (van elke voormalige gemeente geef ik de 5 grootste parentelen weer; en het kwartier van parenteel 1, waarmee deze verbonden is) valt er toch een patroon te herleiden.

Met 1.7 is de top van Westerhoven compleet en Riethoven nagenoeg. Vervolgens geldt hetzelfde bij 1.5 voor Bergeijk en Luiksgestel. Bij 1.4 voor Borkel en Valkenswaard blijven we in het zuidelijk deel van het gebied. Dommelen sluit zich aan bij het noordelijk deel, waar Waalre, Aalst en Stratum eerst bij 1.2 compleet zijn. Met 1.1. meldt de jongste generatie van de stamboom zich aan.

De aansluiting van 2.1 (Waalre) op 1.4 is opmerkelijk: je ziet hoe, als ware het een legoblokje, 2.1 losgekoppeld kan worden en met alle aangesloten groepen verplaats kan worden. In dit cluster vinden we niet alleen 'de gewone man', maar ook de gegoede burgerij van Waalre én Valkenswaard, die door groep 10 wordt vertegenwoordigd. Ondernemers van buiten, die zich in de streek vestigen vinden hier een mogelijkheid zich te verbinden met het vlechtwerk. Je kunt je ook voorstellen, dat bij verdere uitbreiding van het bestand een vertegenwoordiging van

parenteel →→	1	2	3	4	5
westerhoven	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7
riethoven	1.7	1.7	1.7	1.6	1.5
bergeijk	1.4	1.7	1.5	1.7	1.7
luiksgestel	1.5	1.5	1.5	1.6	1.7
borkel	1.6	1.4	1.4	1.6	1.4
valkenswaard	1.5	1.4	1.4	1.7	1.3
dommelen	1.3	1.2	1.7	1.6	1.2
stratum	1.2	1.2	1.7	1.2	1.4
aalst	1.2	1.2	1.4	1.2	1.7
waalre	1.4	1.4	1.2	1.2	1.2
plaats ↑↑					

een 2de streeknetwerk, op een dergelijke wijze aan een 1ste streeknetwerk gekoppeld wordt. Maar zover is het nog (lang) niet. We kunnen dan gaan inschatten hoeveel van dergelijke netwerken over Nederland uitgespreid kunnen worden. (Voorlopige raming zoo!).

TWEE KONINGINNEN

Dik Jager

In het begin van dit jaar 2019 is er weer een historische film in de bioscopen verschenen over de 16de eeuwse koningin van Schotland en die van Engeland: 'Mary Queen of Scots' onder regie van Josie Rourke met de Ierse Saoirse Una Ronan als 'leading lady'.

De relatie tussen beide vorstinnen spreekt tot de verbeelding. Er is al een zestal films over dit onderwerp uitgebracht.

De eerste duurt slecht 18 seconde. Dit filmpje uit 1895 van

Thomas Edison (!) bevat de eerste speciale effecten; je bekijkt het [hier](#). In 1936 vertolkt Audrey Hepburn de titelrol in 'Mary of Scotland'.

Om de Schotten tegen de Engelsen op te zetten verschijnt in 1940 de propagandafilm 'Das Herz der Königin' (met Zarah Leander). Daarin geselecteerde episodes uit het leven van de hoofdpersoon. In 1971 (met Vanessa Redgrave) en 2013 (met Camille Rutherford) komen de films met dezelfde naam 'Mary Queen of Scots' uit. En uiteraard wordt in een groot aantal films over de Engelse vorstin Elizabeth (koningin van 1558 – 1603) verwezen naar deze Mary.

Het verhaal gaat over de rivaliteit van Mary I, koningin van Schotland en haar 9 jaar oudere familielid Elizabeth I van Engeland. Mary I moet niet verward worden met 'Bloody Mary' de oudere halfzus en voorganger van Elizabeth I als Mary I koningin van Engeland van 1553-1558.

De vader van Elizabeth en de grootmoeder van Mary zijn broer en zus. Zie geneagram 1. De ongehuwde protestantse Elizabeth houdt de katholieke Mary, die 3x trouwde, zo'n 18 jaar gevangen. Zij zou vrij komen als zij haar aanspraken op de Engelse troon schriftelijk zou opgeven. Anders

Elizabeth overleeft Mary 16 jaar. Uiteindelijk volgt de zoon van Mary haar op. Engeland en Schotland worden dan nog niet samengevoegd, maar verenigd in een 'personele unie'.

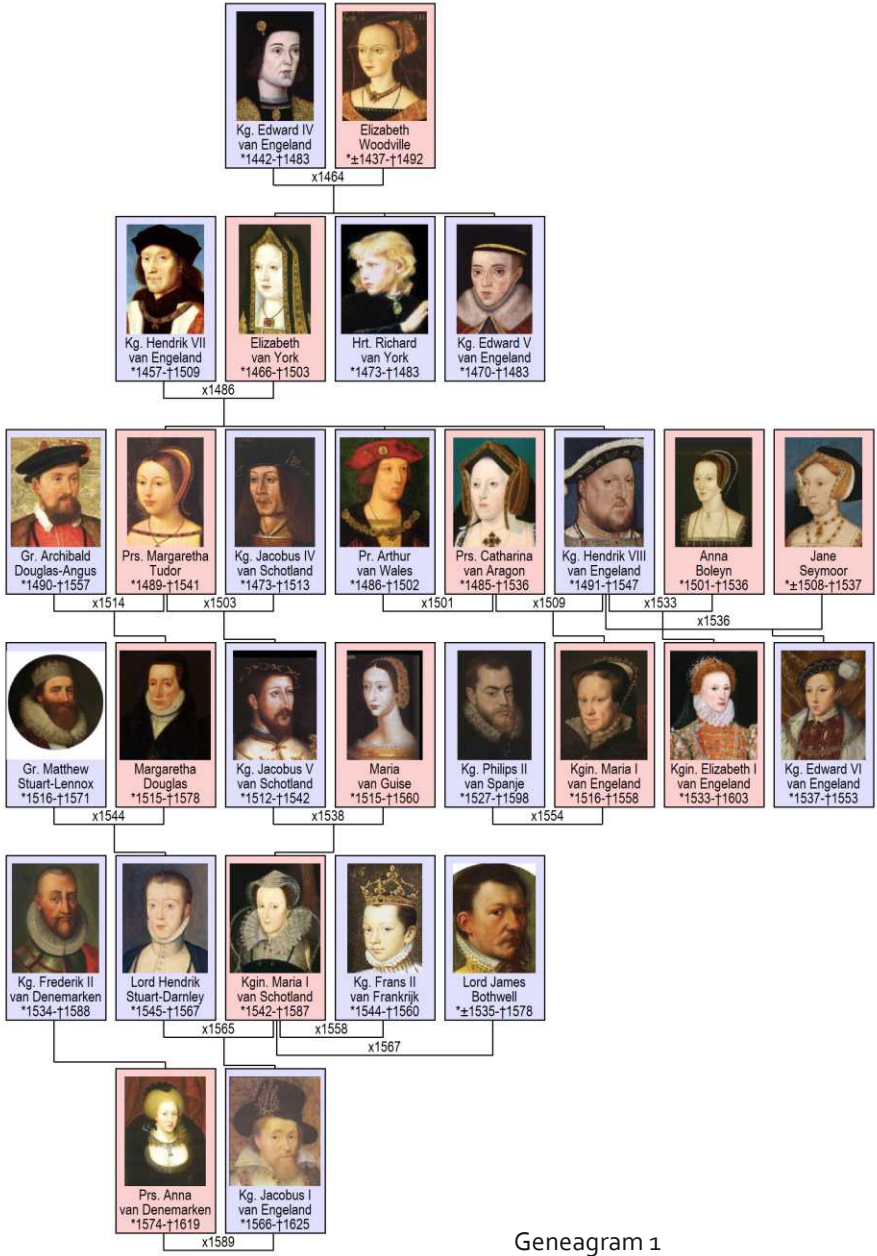
In de geneagrammen gebruik ik de Nederlandse namen. De portretten zijn afkomstig van de Nederlandse en Engelse Wikipedia. De filmposter is van [Bay College Theatre](#). Zie: [Geneagram 1](#)

Mary en Willem

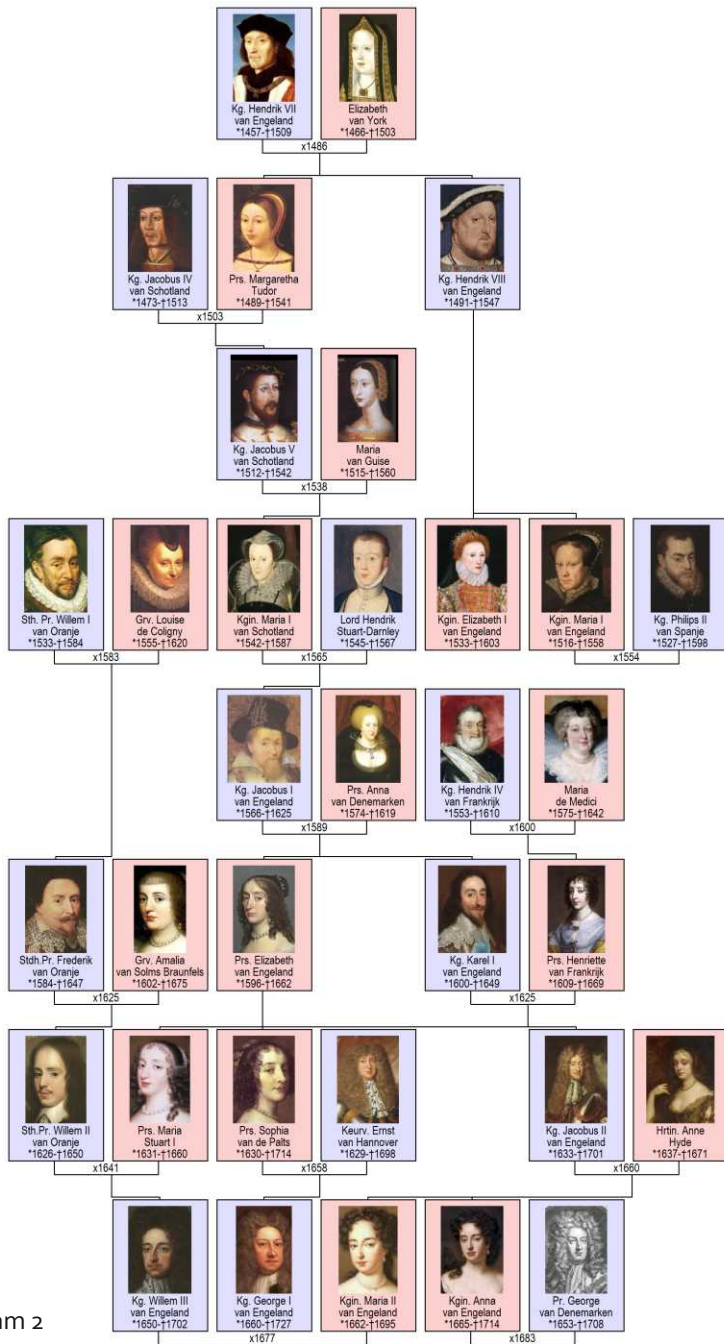
De drie koninginnen Mary I (Engeland), Mary I (Schotland) en Elizabeth I zijn tijdgenoten van onze Willem de Zwijger. Zie geneagram 2. De grootste tegenstander van Willem is natuurlijk koning Philips II van Spanje. Deze huwt in 1554 met Mary I van Engeland, mede om haar te helpen het katholicisme dat haar vader Hendrik VIII heeft vervangen door de protestantse Anglicaanse kerk weer te restaureren. Dit mislukt door de vroege dood van Mary I in 1558, die opgevolgd wordt door de protestantse Elizabeth I. De kleinzoon van Willem, stadhouder Willem II, huwt met de gelijknamige achterklein-dochter van Mary I, prinses Mary (I) Stuart. Hun zoon stadhouder Willem III trouwt met de (weer) gelijknamige achter-achterkleindochter van Mary I, erfprinses Mary (II) Stuart.

Haar vader, Jacobus II van Engeland en Schotland, is katholiek. Hij wordt na de 'Glorious Revolution' van 1688 afgezet.

Zij wordt als Mary II tot haar dood koningin van Engeland en Schotland. Als gevolg daarvan is Willem III, onder hetzelfde nummer koning van Engeland en als

Geneagram 1

Geneagram 2

Willem II koning van Schotland. Hij regeert na haar dood tot 1702 alleen verder. Aangezien het huwelijk kinderloos blijft, volgt zijn schoonzus prinses Anna hem op. Zij is de laatste vorstin uit het huis Stuart. Onder haar regering verenigen Engeland, Schotland en Ierland zich in 1708 door de 'Act of Union' officieel tot Groot-Brittannië.

De opvolger van Anne is de kleinzoon George I van haar oudtante Elizabeth Stuart, dochter van Jacobus I. Hierdoor komt in 1714 het huis Hannover aan de macht tot het overlijden van koningin Victoria in 1901. Zie: [Geneagram 2](#)

OPZOEKVRAAG: Een grootvader van George I is gehuwd met een kleindochter van Willem van Oranje. Stuur deze lijn Oranje-Hannover op naar tweekwartieren@gmail.com en je ontvangt het aangevulde geneagram 2 op A4 retour.

BIBLIOTHEEK: AANWINSTEN BOEKEN

Co van het Groenewoud

Kroniek van een Kommanderij Kéénde gaj óns laand? 1200 - 1800

Auteur: Simon van Wetten

Cat.nr: 14-WTN3

Hoe is het om in een Kommanderij van de Duitse Orde te wonen? Straalt de status van die immense en machtige organisatie ook uit op de inwoners van het dorp? Het dorp? Is het niet een land? Nou ja, een landje. Omgeven door het hertogdom, later Staats-Brabant, maar daar geen deel van uitmakend. Een eigenaardige situatie. En hoe gingen die Genadige Hoogmogende Heren van de Illustere Duitse Orde met Gemert en de bewoners om? En omgekeerd, hoe benaderden de Gemertenaren de commandeurs en landcommandeurs die zich - heel af en toe - in het dorp lieten zien? In dit boek nemen beide partijen bij tijd en wijle zelf het woord om het aan ons uit te leggen.

Uitgave 2019 - 195 bladzijden

Een land met een goede justitie

Criminele rechtspraak in de Stad Grave en het Land van Cuijk 1588 - 1811

Auteur: Joh. J.J. van Dongen

Cat.nr: 12-DGN

De schrijver heeft zijn keuze laten vallen op de bewerking van de criminele signaten van de Hoge Vierschaar te Grave. Na het transcriberen en het vertalen in het hedendaags Nederlands, heeft hij zijn bevindingen op papier gezet.

De vlot geschreven publicatie geeft ons een aardig kijkje in de keuken van ruim 220 jaar strafrechtspraak in het Land van Cuijk. Wetenswaardigheden over de organisatie van de rechtspraak in het Cuijklandse, gaan vooraf aan droevige, sensationele en soms lachwekkende verhalen, die eindigden in vrijspraak, geseling, verbanning, ophanging onthoofding, radbraking of in sommige gevallen zelfs op de galeien.

Alom een prachtige uiteenzetting van hetgeen zich op het gebied van de rechtspraak in dit deel van Nederland heeft afgespeeld.

Uitgave 1999 - 88 bladzijden

Onderzoek in Protestantse kerkelijke archieven in Nederland

Auteur: J.G.J. van Booma

Cat.nr: 11-BMA

De kerk nam - zeker in de achter ons liggende eeuwen - een sleutelpositie in het maatschappelijk, zedelijk en economisch leven van stad en dorp in. Daarom vormen de kerkelijke archieven - ook die van de protestantse kerkgenootschappen in ons land - volstrekt onmisbare bronnen voor het historisch onderzoek.

Het genealogisch onderzoek bij voorbeeld zou zonder de oude kerkelijke doop-, (onder)trouw- en begraafregisters ondenkbaar zijn. Maar er is daarin zoveel meer te vinden, waarvan de gemiddelde onderzoeker soms nauwelijks weet van heeft.

Het boek is bedoeld als handleiding voor het onderzoek in de protestantse kerkelijke archieven in Nederland. Bij de kring van gebruikers is in de eerste plaats aan genealogen gedacht.

Uitgave 1994 - 383 bladzijden

TRANSCRIPTIE PALEOGRAFIE

Theo van Rooijen

Oplossing leesoefening:

in ein neu nun immer mauern von vorne wann warum der
enden beide blau lieben tarnen kleiden gängig geben zögern
ätzen pur quer exakt extra essen ist für häuslich daß
kennenlernen unerlässlich xylographieren noch servil nah schließen
Hausschlüssel Mußestunde Affenbrotbaum Pfahlbaudorf
Schriftverzeichnis Ort Herrschaft Gehörlosigkeit Volkstanzfest
Kennzeichen Jahrhundert Liebeserklärung Stempel Weltanschauung
Feldfrucht Inselbahn Kleiderschrank Höhlenforscher Chemiewerk
Erstdruck Ochenschwanzsuppe Pappelallee Übung Lastwagen Uhu

MUTATIES LEDENLIJST

Co van het Groenewoud

Per 1 augustus 2019 had de NGV 6368 leden en 570 bijkomende leden, waarvan voor de afdeling Kempen- en Peelland 260 leden en 24 bijkomende leden.

Voor correspondentie aan de NGV gebruikt u het postadres:

NGV

postbus 50

3980 CB Bunnik

onder vermelding van uw lidmaatschapsnummer.

BESTUUR VAN DE AFDELING KEMPEN- EN PEELLAND

Contact:	0499-373523	Salderes 93	5682 EP	BEST	
Anton Neggers					voorzitter@kpl.ngv.nl
Dik Jager					secretaris@kpl.ngv.nl
Jacques Haubrich					penningmeester@kpl.ngv.nl
Marie-Louise van Wijk – van Duurling					evenementen@kpl.ngv.nl
Co van het Groenewoud					ledenadm@kpl.ngv.nl
Astrid Magielse-Dix					scanbeheer@kpl.ngv.nl
Martien van de Donk					vicevoorzitter@kpl.ngv.nl
Peter Roosenboom					communicatie@kpl.ngv.nl

VOOR ONDERSTEUNING EN ADVIES

Voor advies en hulp bij uw genealogieprogramma:

(voor contact klik op e-mailadres)

GensDataPro	André Van Damme	e-mailadres
GensDataPro	Wim van Stek	e-mailadres
Aldfaer	Johan van Hassel	e-mailadres
PRO-GEN	Ben Bal	e-mailadres
GRAMPS	Peter Roosenboom	e-mailadres
Webtrees	Peter Roosenboom	e-mailadres

Nederlandse Genealogische Vereniging

Website <https://ontdekjouwverhaal.nl/>

NGV-KPL <http://kpl.ngv-afdelingen.nl>